

have til at benytte deres Børn til delvis at tjene lidt, som de maaske ellers ikke ere i Stand til at kunne tjene paa anden Maade og maaske maatte ty til det offentlige, ved at nedsætte Aldersgrænsen, som her er sat til 14 Aar, til 12 Aar, vare vi komne et væsentligt Skridt fremad, og vi se jo ogsaa, at det kun er enkelte af de øvrige europæiske Lande, som gaa til 14 Aars Alderen; de fleste ere standsede ved 12 Aars Alderen, og det forekommer mig, at man her i Landet maatte kunne slaa sig til Taals hermed. Vi have jo Udskrivningsret fra Skolen allerede i 13 Aars Alderen, og det sidste Aar, i den Tid Børnene gaa til Præsten, gaa de ikke i Skole, saa der er ikke meget forløbet ved at nedsætte Aldersgrænsen til 12 Aar. Det kan ikke nægtes, at i modsat Fald ville et stort Antal Børn, der nu have Arbejde i Fabrikker, blive afskaarne fra at deltage i dette Arbejde. Der er saa meget let Arbejde i Fabrikkerne, og, som det ogsaa er udtalt, er der mange Tilbud om at faa Børn anbragte i disse. Rundt omkring lyder det fra Børn, som ere anbragte i Fabrikker: Kan min lille Broder eller lille Søster ikke komme med; Fader og Moder ville gerne have det. De løbe ellers paa Gaden, naar de ikke kunne komme med paa Fabrikken. Der er altid et eller andet, de der kunne sættes til. Ofte ser man i Fabrikkerne, og det fik vi at se paa vor Tur, Børn satte til et let Arbejde for at de kunne have Beskæftigelse og lidt Fortjeneste, medens Fader og Moder arbejde paa den samme Fabrik. Men jeg kan godt forstaa, at vor Tids humane Aand kræver mere og mere, at vi komme bort fra Børnearbejdet. Tidsgrænsen maa hæves, og det forekommer mig, at kunne vi opnaa Overenskomst med det andet Ting, saa at vi kunne faa den sat til 12 Aars Alderen, maatte vi kunne slaa os tilfreds, skønt jeg maa tilføje, at jeg kunde ønske, at Ministeren og Arbejdsraadet fik Dispensationsret, saa at der kunde gives Tilladelse til, at Børn under denne Alder, naar Forholdene tillode det, maatte deltage i det paagældende Arbejde. Det tror jeg, vilde blive hilst med stor Tilfredshed af en Mængde Familier her i Landet, og jeg kan ikke indse, at der var nogen Fare ved at give en saadan Dispensationsret til dette Arbejdsraad, som er forudsat etableret.

Den højtærede Minister har jo gennemgaaet Forskellen mellem det foreliggende Forslag og det oprindelige, og som jeg udtalte før, var der i det oprindelige Forslag

noget, som jeg godt kunde have ønsket beholdt, men det vil vel nu være forgæves at søge at faa det fremmet. Men der er dog ogsaa Ting heri, med Hensyn til hvilke jeg, idet jeg i øvrigt slutter mig til den ærede Indleder, dog for mit Vedkommende vil gøre nogle særlige Bemærkninger.

I § 1 er der i andet Stykke udeladt Søfart, men da der er Tale om de Erhvervsvirksomheder, der ikke falde ind under Tilsynet, og der her er nævnt Landbrug, Skovbrug og Fiskeri, maa dog vistnok Søfart tilføjes. Man kan vel nok være enig om, at der maa være særlige Regler for Søfarten, og at vedkommende Kommunalbestyrelse ikke skal kunne gribe ind der. — I § 10, der giver den højtærede Minister Dispensationsret, staar der først i anden Linie, at det omhandlede Arbejde ikke maa vare mere end 10 Arbejdstimer i Løbet af et Døgn, ej heller i Tiden fra før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften. Der vil jeg kun pege paa, at der maa ske Dispensation for enkelte Fags Vedkommende. Maa jeg nævne, at jeg har hørt, at der for kort Tid siden er afgjort en Sag mod en Barberlærling, som havde været paa sin Barberstue fra Kl. 8 om Morgenen til Kl. 9 om Aftenen og derved havde været der længere, end Lærlingeloven tillader det, og som Følge deraf gik han bort fra sin Lære, og Voldgiftsretten erklærede, at han ifølge Lærlingeloven var berettiget dertil, han havde jo været paa Barberstuen i for lang Tid; at han havde siddet og sovet eller læst i en Morskabsbog det meste af Tiden og kun arbejdet i den sidste Del af Dagen, var der ikke Tale om; han havde jo været paa Barberstuen. Og saaledes kan man sige, at der kommer Tider i dette Fag, hvor Lærlingen sidder den halve Dag og ikke har noget at gøre, og først den sidste Aftentime bliver der noget at gøre. Og der er vel ogsaa enkelte andre Fag, hvor der kunde gives Ministeren Ret til Dispensation med Hensyn til, at Arbejdstiden forlængedes noget, naar Lærlingen fik tilstrækkelig Hvile midt paa Dagen.

Indenrigsministeren kan efter Arbejdsraadets Indstilling paa derom indgivet Andragende tillade unge Mennesker, som have fyldt 16 Aar, at arbejde i Tiden mellem 8 Aften og 6 Morgen i begrænset Omfang, naar saadant skønnes at være nødvendigt for deres tekniske Uddannelse. Da vi forrige Aar havde blandt andet Bageriloven her til Behandling, var denne Bestemmelse indsat der, og jeg henviste da til den forelagte Lov om Fabrikdrift, som var nede i Folketinget. Her er nu denne